

Odborné stanovisko miestneho kontrolóra mestskej časti Bratislava-Petržalka

k Návrhu rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka na rok 2019 s výhľadom do roku 2021

Podľa ustanovenia § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava-Petržalka Odborné stanovisko k Návrhu rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka na rok 2019 s výhľadom do roku 2021 pred jeho schválením (ďalej len Návrh rozpočtu). Návrh rozpočtu v plnom znení mi bol doručený elektronicky dňa 15. januára 2019.

Pri spracovaní odborného stanoviska k Návrhu rozpočtu som posudzoval jeho súlad s:

A) Všeobecné záväznými právnymi predpismi a to najmä:

- ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti
- zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 370/2018 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2019

a ostatnými normatívnymi právnymi predpismi, ktoré zakotvujú proces spracovania návrhu rozpočtu v územnej samospráve.

B) Dokumentmi v gescii Ministerstva financií Slovenskej republiky a Štatistického úradu Slovenskej republiky:

- Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov (ďalej len Opatrenie MF SR),
- Príručkou č. MF/010302/2018-411 na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2019 až 2021 v znení jej Dodatku č. 1,
- Vyhláškou Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG)
-

C) Všeobecne záväznými predpismi mestskej časti Bratislava-Petržalka a to:

- všeobecne záväzným nariadením (ďalej len VZN) č. 5/2004 o miestnych daniach v znení neskorších predpisov,
- VZN č. 1/2012 o určení výšky príspevku a spôsobe jeho platby na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach mestskej časti Bratislava-Petržalka,
- VZN č. 6/2018, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 4/2012 o poskytovaní sociálnych služieb a o výške úhrady za sociálne služby poskytované Strediskom sociálnych služieb Petržalka,
- VZN č. 5/2017 o miestnom poplatku za rozvoj na území mestskej časti Bratislava-Petržalka

- VZN č. 7/2015 o poskytovaní finančných dotácií z rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka,
- VZN č. 6/2015 o poskytovaní nenávratného finančného príspevku na vzdelávanie detí v súkromných materských školách,
- VZN č. 5/2018, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 12/2017 o poskytovaní dotácií pre veľké kluby v oblasti športu z rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka a
- VZN č. 1/2018, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 8/2009 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia.

Po preverení skutočností plynúcich z návrhu rozpočtu s normatívnymi právnymi predpismi, internými aktmi mestskej časti a metodickými príručkami konštatujem nasledovné:

- 1) Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zásadou tvorby rozpočtu pre rok 2019 s ohľadom na roky 2020 a 2021 ako viacročný rozpočet, ktorý slúži ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej i rozpočtovej politiky mestskej časti. Návrh rozpočtu reaguje i na schválený zákon č. 370/2018 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2019 v rámci financovania preneseného výkonu štátnej správy prostredníctvom jednotlivých kapitol štátneho rozpočtu. Pre rozpočtový rok 2019 je konštruovaný ako vyrovnaný Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový (v sume 914 304 EUR), pričom schodok je krytý prebytkom bežného rozpočtu a prebytkom finančných operácií v plnej výške. Zostavenie kapitálového rozpočtu ako schodkového s krytím schodku z prebytku bežného rozpočtu a rozpočtu finančných operácií (peňažných fondov) je v súlade s § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Návrh rozpočtu obsahuje aj príjmy a výdavky 15 rozpočtových organizácií a jednej príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti.
- 2) Viacročný návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 písm. a) až c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy) ako rozpočet pre rozpočtový rok 2019 a na dva nasledujúce rozpočtové roky, ktoré sú v zmysle ustanovenia § 9 ods. 4 iba informatívne a toho času nezáväzná.
- 3) Návrh rozpočtu pre rozpočtový rok 2019 je v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zložený z bežného rozpočtu, kapitálového rozpočtu a z príjmových i výdavkových finančných operácií. Návrhy informatívnych rozpočtov pre roky 2020 a 2021 sú spracované v súlade s ustanovením § 9 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v rovnakom členení ako návrh rozpočtu pre rozpočtový rok 2019.
- 4) Rozpočet príjmov pre rok 2019 je rozpočtovaný vo výške 39 392 406 EUR. V súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/010175/2004-42 sú príjmy členené na daňové a nedaňové príjmy, granty a transfery (bežné a kapitálové granty a transfery). V nasledovnom prehľade je uvedený v príslušnom členení v porovnaní s rokom predchádzajúcim (v jeho navrhovanej a očakávanej výške) a dvoma rokmi nasledujúcimi v EUR:

Ukazovateľ	Rok 2018 schválený rozpočet	Rok 2018 očakávaná skutočnosť	Rok 2019 návrh	Rok 2020 výhľad	Rok 2021 výhľad
Bežné príjmy	34 463 147	36 460 412	37 281 445	38 696 925	39 931 480
Kapitálové príjmy	836 884	746 144	1 098 450	978 152	407 848
Príjmové finančné operácie	628 051	1 740 560	1 012 511	0	0

Návrh rozpočtu príjmov na základe prehľadu je pre rozpočtový rok 2019 v porovnaní s očakávanou skutočnosťou príjmovej časti rozpočtu za rok 2018 o 445 290 EUR vyšší. Bežné príjmy, ako najobjemnejšia časť rozpočtu príjmov je rozpočtovaná vo výške 37 281 445 EUR. Pre rok 2019 je bežný rozpočet koncipovaný ako prebytkový. Rozpočtovanie bežných príjmov pre rok 2019 je vyššie o 821 033 EUR v porovnaní s očakávanou skutočnou výškou bežných príjmov za rok 2018.

Bežné príjmy sú tvorené z daňových príjmov, nedaňových príjmov, grantov a transferov. Práve daňové príjmy tvoria najväčší podiel na bežných príjmoch (59 %). Daňové príjmy sú tvorené najmä z podielu na výnose dane z príjmov fyzických osôb v sume 17 359 254 EUR. Od roku 2015 medziročne narastá podiel na výnose dane z príjmov fyzických osôb a tak je rozpočtovaný až do výhľadového roku 2021. Mestská časť v rozpočtovom roku 2019 ráta s príjmami z miestnych daní celkom vo výške 663 000 EUR (na základe všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti, ktoré sa týka oblasti daní za psa, daní za užívanie verejného priestranstva, daní za nevýherné a predajné hracie automaty). V pôvodnom návrhu rozpočtu bol po prvýkrát zapracovaný aj výnos z miestneho poplatku za rozvoj vo výške 32 163 EUR. Po diskusii bola táto čiastka z návrhu vypustená.

Nedaňové príjmy pre rozpočtový rok 2019 sú príjmy z prenájmu pozemkov, prenájmu majetku spoločnosti Veolia Energia Slovensko, z prenájmu budov a objektov nebytových priestorov, garáží, objektov, bytov a ostatné príjmy, najmä administratívne poplatky. Samotné rozpočtovanie nedaňových príjmov pre rok 2019 je v porovnaní s očakávanou skutočnosťou za rok 2018 nižšie o 153 722 EUR. Na znížení očakávania týchto príjmov mestskej časti má vplyv, tak ako aj v predošlom roku, postupné odkupovanie bytov do osobného vlastníctva.

Granty a transfery sú rozpočtované vo výške 9 073 026 EUR (z nich 100 % prostriedky tvoria výlučne zo štátneho rozpočtu), kde najväčší podiel majú transfery na prenesený výkon štátnej správy pre úsek školstva. Tieto transfery sú pre rok 2019 rozpočtované celkom vo výške 8 430 802 EUR. Pre porovnanie je vhodné spomenúť, že granty a transfery v roku 2018 boli v očakávanej výške 9 530 157 EUR a v roku 2017 v skutočnej výške 8 736 685 EUR.

Do rozpočtu príjmov sa zahrňujú aj príjmy z rozpočtových organizácií, ktoré sa zaraďujú v zmysle Opatrenia MF SR ako nedaňové príjmy. Tieto sú pre rok 2019 navrhované vo výške 3 260 930 EUR. Je potrebné konštatovať, že príjmy z oblasti 11 organizácií školstva a Strediska služieb školám a školským zariadeniam, ktoré sú rozpočtované pre rok 2019 vo výške 2 595 707 EUR, sú za posledné roky najvyššie.

Rozpočet kapitálových príjmov sa odhaduje na 1 098 450 EUR, kde najväčší podiel predstavujú príjmy z kapitálového transferu zo štátneho rozpočtu v sume 778 000 EUR (na rekonštrukciu a technické vybavenie odborných učebni základných škôl). Oproti očakávanému rozpočtu za rok 2018 ide o navýšenie kapitálových príjmov o 352 306 EUR.

Príjmové finančné operácie sú navrhované v objeme 1 012 511 EUR. Rezervný fond mestskej časti bude v roku 2019 použitý v sume 1 000 000.

Rozpočet výdavkov je v návrhu rozpočtu oproti očakávanému plneniu roka 2018 rozpočtovaný o 445 290 EUR vyšší. Samotné spracovanie rozpočtu výdavkov je v súlade s ustanovením § 10 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, pričom obsahuje rozpočet výdavkov podľa jednotlivých programov mestskej časti (11 programov a 68 podprogramov a prvkov). V prehľadnej tabuľke sú vyjadrené rozpočtované výdavky v EUR vzhľadom na dodržanie ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) až c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení na bežné výdavky, kapitálové výdavky a výdavkové finančné operácie:

Ukazovateľ	Rok 2018 schválený rozpočet	Rok 2018 očakávaná skutočnosť	Rok 2019 návrh	Rok 2020 výhľad	Rok 2021 výhľad
Bežné výdavky	32 799 549	34 589 150	36 394 446	36 191 912	36 959 435
Kapitálové výdavky	2 125 138	3 323 702	2 012 754	2 505 936	2 438 162
Výdavkové finančné operácie	1 003 395	1 034 264	985 206	977 229	941 731

Rozpočet bežných výdavkov je navrhovaný vo výške 36 394 446 EUR. Najvyšší podiel na týchto výdavkoch predstavujú výdavky na oblasť vzdelávania v objeme 20 596 742 EUR. V menovanom programe sú správne zapracované úroky z úverov z minulých rokov, ktoré sa svojou povahou nezaraďujú do finančných operácií, čo je v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/010175/2004-42. Druhý najvyšší objem v rozpočte výdavkov tvoria bežné výdavky na moderný miestny úrad vo výške 6 106 828 EUR (očakávaná skutočnosť za rok 2018 je 5 477 547 EUR). Výdavky slúžia na zabezpečenie chodu miestneho úradu, prevádzkové výdavky a osobné výdavky. Tretí najväčší objem vo výdavkovej časti bežného rozpočtu predstavujú výdavky na oblasť kultúry a športu vo výške 2 589 107 EUR. Nasledujú výdavky bežného rozpočtu zamerané na životné prostredie, ktoré sú rozpočtované v sume 2 354 316 EUR. V súvislosti s rozpočtom bežných výdavkov je vhodné spomenúť, že v podprograme 1.5 Podpora neziskových organizácií je súčasťou rozpočtu bežných výdavkov (247 032 EUR) i podpora právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov prostredníctvom účelových dotácií v zmysle príslušných VZN (očakávaná skutočnosť týchto výdavkov za rok 2018 je v sume 289 655 EUR).

Kapitálové výdavky, definované v návrhu rozpočtu, ktorých výška je rozpočtovaná vo výške 2 012 754 EUR, obsahujú investičné zámery a ciele na realizáciu v roku 2019. V porovnaní s rokom 2018 ide o významné zníženie týchto výdavkov a to o 1 310 948 EUR (v roku 2018 je očakávaná skutočnosť v sume 3 323 702 EUR. Rozpočtované kapitálové výdavky sa viažu v najväčšej miere na výdavky k zlepšeniu technického stavu budov (celkom 70 % z rozpočtovaných kapitálových výdavkov). Uvedené výdavky na zlepšenie technického stavu budov (zlepšovanie hygienických a bezpečnostných podmienok objektov základných a materských škôl) súvisia v podstatnej miere s očakávaným prijatím transferu zo štátneho rozpočtu v sume 778 000 EUR a rekonštrukciou objektov základných a materských škôl vrátane školských kuchýň v celkovej sume 591 848 EUR. V oblasti kapitálových výdavkov sú rozpočtované i opravy miestnych komunikácií v sume 150 000 EUR (očakávané plnenie v roku 2018 je v tejto oblasti vo výške 628 000 EUR). Tak ako v roku 2018 aj pre rok 2019 sú plánované kapitálové výdavky pre Miestnu knižnicu Petržalka, tento krát vo výške 35 838 Eur (rekonštrukcia pobočky na Haanovej 37). Rovnako ako v roku 2018 však nie sú plánované žiadne kapitálové výdavky pre Kultúrne zariadenia Petržalky.

Výdavkové finančné operácie sú pre rok 2019 rozpočtované vo výške 985 206 EUR a sú, tak ako v predchádzajúcich rokoch, tvorené najmä z úhrad návratných zdrojov financovania (úverov) a splátku leasingu za sociálny taxík. Pôžička z Audiovizuálneho fondu

bola uhradená do konca roka 2018 a tak v roku 2019 nie je rozpočtovaná vo finančných operáciách. Správne sú v oblasti výdavkových finančných operácií rozpočtované splátky istín návratných zdrojov financovania a úroky z nich sú súčasťou bežných výdavkov.

- 5) Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s Príručkou pre zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2019–2021 vydanou Ministerstvom financií Slovenskej republiky vo Finančnom spravodajcovi pod č. MF/010302/2018-411 v znení jej Dodatku č. 1.
- 6) Návrh rozpočtu v súlade s ustanovením § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude mestská časť realizovať z výdavkov rozpočtu obce.
- 7) Návrh rozpočtu spĺňa v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti (ďalej len ústavný zákon) podmienku spracovania návrhu rozpočtu s ohľadom na schválené predchádzajúce dva rozpočtové roky. Zároveň súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na rok 2018 a údaje o očakávanej skutočnosti roka 2018, čo je v súlade s citovaným ústavným zákonom.
- 8) Návrh rozpočtu bol zverejnený v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov dňa 16. januára 2019 v zákonnej lehote 15 dní pred rokovaním v miestnom zastupiteľstve. Týmto konaním je zabezpečené, že občania sa môžu s návrhom rozpočtu pre rok 2019 ako aj s informatívnymi návrhmi rozpočtov pre roky 2020 a 2021 podrobne oboznámiť.
- 9) Keďže rozpočet na rok 2019 nebol schválený do 31. decembra 2018, pre obdobie od 1. januára 2019 do dňa schválenia rozpočtu sa v prostredí mestskej časti Bratislava-Petržalka uplatňuje rozpočtové provizórium. Pre provizórium platia podmienky v zmysle ustanovenia § 11 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v oblasti výdavkovej časti rozpočtu. Mestská časť hospodári podľa schváleného rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória nesmú v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12 celkových výdavkov schváleného rozpočtu mestskej časti predchádzajúceho rozpočtového roka okrem zákonom stanovených výnimiek a počas rozpočtového provizória mestská časť nemôže (až na výnimky) poskytovať dotácie.
- 10) Pre prerozdelenie príjmov medzi hlavným mestom a mestskými časťami platia od roku 2018 zmenené pravidlá. Takzvaná solidarita medzi veľkými a malými mestskými časťami už nie je na úkor veľkých mestských častí, vrátane Petržalky. Táto suma je vyplácaná malým mestským časťam z podielu prostriedkov hlavného mesta.
- 11) Na mestá a obce, vrátane mestských častí sú bez náležitého finančného zabezpečenia zo strany štátu prenášané ďalšie a ďalšie povinnosti, naposledy napr. povinnosť zamestnávateľov prispieť zamestnancom na rekreáciu (§152a zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce). Aj z tohto dôvodu nie všetky požiadavky zo strany oddelení miestneho úradu aj zriadených organizácií na výdavkovú časť rozpočtu boli uspokojené.

Predstavenie návrhu rozpočtu poslancom Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava-Petržalka sa uskutočnilo dňa 17. januára 2019 v CC Centre.

STANOVISKO MIESTNEHO KONTROLÓRA

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odporúčam Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava-Petržalka:

- schváliť predložený Návrh rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka na rok 2019 a
- zobrať na vedomie Výhľad rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2020 a 2021.

Bratislava 22. január 2019

Stanislav Fiala
miestny kontrolór